

6. Люксембурзький процес. Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Европейська_стратегія_зайнятості, проглянуто [13.08.2010].

7. Международные нормативные акты ЮНЕСКО. – М.: Логос, 1993. С.110-117

8. Сократ. Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Освіта,_фахове_навчання_та_молодь, проглянуто [13.08. 2010].

9. UK SOCRATES/ERASMUS Council University of Kent : Country Report United Kingdom // DAAD Deutscher Akademischer Austauschdienst : Conference Report. Bologna Conference : Student Mobility in the European Higher Education Area 2010. Bonn, 2005. – P. 311-326.

УДК 811.111

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ ТА ЙОГО РОЛЬ У ПІДВИЩЕННІ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ АГРАРНИХ ВНЗ

Артюхова О. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов МНАУ

Головна особливість сьогодення - розширення міжнародних зв'язків України та її інтеграція до світової спільноти. За таких умов усе більше уваги приділяється вивченню іноземних мов, причому це стосується всіх сфер життя, де іноземні мови є ключем для розвитку міжнародних відносин, проведення в наукових конференцій, культурного обміну між представниками різних країн та обміну інформацією. Багатомовність та полікультурність вважаються необхідними для громадян нової Європи, й відповідно - України. До випускників вищих навчальних закладів висуваються додаткові вимоги щодо володіння іноземними мовами. Ця проблема є

актуальною й для Миколаївського державного аграрного університету, у якому налагоджено практику стажування студентів за кордоном, проведення міжнародних науково-практичних конференцій, обміну досвідом тощо.

У сучасних освітніх концепціях іноземна мова розглядається як відображення культури відповідного народу: оволодіння іншомовною культурою передбачає засвоєння світових духовних цінностей. Отже, соціальне замовлення полягає не тільки у формуванні в студентів, які вивчають іноземну мову, необхідних іншомовних навичок та вмінь, але й в ознайомленні через мову з культурою країни, її традиціями, історією та сучасністю, особливостями розвитку економіки, господарства. Саме таке завдання ставить перед собою лінгвокраїнознавство, що досліджує питання відбору та прийомів подачі студентам відомостей про країну, мова якої вивчається, з метою забезпечення вільного практичного володіння ними даною мовою в процесі спілкування з носіями мови..

У основі лінгвокраїнознавства лежать п'ять методологічних принципів.

Перший принцип - це суспільна природа мови, що постає як об'єктивна можливість залучення до нової дійсності. Єдність мови й національної культури реалізується в низці функцій, із яких для лінгвокраїнознавства особливо важливі три, а саме: комунікативна функція бути – зняряддям передачі інформації від одного учасника акту комунікації іншому (ця функція при вивченні мови не може бути забезпечена, якщо в процесі навчання не будуть використані відомості про країну, оскільки саме вони нерідко визначають змістовий план як усного, так і писемного мовлення); культуруносна та накопичувальна.

Другий принцип - засвоєння людиною, що виросла в одній національній культурі, істотних фактів, норм і цінностей іншої національної культури. Потрібно не тільки подати

студенту інформацію про країну, але й сформувати в нього толерантне ставлення до неї.

Третій принцип - формування позитивної установки в ставленні до народу - носія мови, адже мови вивчаються заради зближення народів.

Четвертий принцип утілює в собі вимоги цілісності й гомогенності мовного навчального процесу: країнознавча інформація підлягає витягу з природних форм мови й з навчальних текстів та не має привноситися ззовні.

Нарешті, **п'ятий принцип** також пов'язаний з уточненням специфіки країнознавства: країнознавчий аспект викладання реалізує в навчальному процесі філологічний спосіб вторинного пізнання дійсності.

Аспект викладання мови — це, по-перше, мовний матеріал, по-друге – прийоми викладання, які необхідні для даного мовного матеріалу. Прийоми викладання - різні, залежать від поставлених цілей. Вони своєрідні для кожного з трьох етапів роботи: презентація, тобто ознайомлення студентів із новим для них матеріалом; закріплення (меморизація) чи перенесення первинних (отриманих у школі) знань, умінь і навичок із короткочасної в довготривалу пам'ять, індивідуальну свідомість людини; активізації чи виведення засвоєного матеріалу в діяльність мовою, яка вивчається.

У лінгвокраїнознавстві, подібно до стану справ у будь-якому іншому аспекті викладання мови, вирішуються проблеми відбору навчального матеріалу. Із загального лексичного або фразеологічного запасу та з лексичних і фразеологічних мінімумів вибираються одиниці, наділені національно-культурною семантикою. Фонетичний або граматичний устрій досліджується з метою виявлення потенційних носіїв даних про культуру. Є також самостійні країнознавчі прийоми викладання, такі, як експлікація лексичного фону, додатковість зорового та вербального рядів, виявлення проєктивного країнознавчого змісту художнього тексту, системне та повне коментування.

Таким чином, лінгвокраїнознавство – це самостійний аспект викладання іноземних мов (як і фонетичний, лексичний, граматичний, стилістичний). Тепер ми можемо визначити поняття лінгвокраїнознавства. Лінгвокраїнознавство – це аспект викладання іноземної мови, який відбиває національно-культурний компонент мовного матеріалу та в якому з метою забезпечення комунікативності навчання й для вирішення загальноосвітніх та гуманістичних завдань реалізується кумулятивна функція мови й здійснюється акультурація адресата. При цьому методика викладання має філологічну природу: ознайомлення здійснюється за допомогою іноземної мови та в процесі її вивчення.

Одна з актуальних проблем сучасної методики навчання іноземної мови - орієнтація всього навчального процесу на активну самостійну роботу студентів, створення умов для їх самовираження і саморозвитку. Пізнавальна активність - це готовність та бажання до вивчення нового матеріалу розширеної тематики, що стосується вивчення іноземної мови та особливостей країни, мова якої вивчається, бажання самостійно розширювати знання з даного предмета, виявлення ініціативи в пошуку цікавої інформації, бажання застосувати набуті знання в повсякденному житті та при вивченні інших предметів.

При вивченні іноземної мови обов'язково треба передбачити:

— оволодіння знаннями про культуру, історію, реалії та традиції країни, мова якої вивчається (лінгвокраїнознавство, країнознавство);

— залучення до діалогу культур (іншомовної та рідної);

— уміння вчитися.

Досягнення цих цілей можливе за умов взаємопов'язаного вивчення мови і культури народу – носія цієї мови, а також активної комунікативно-пізнавальної діяльності студента.

Виходячи зі сказаного вище, можемо дійти висновку, що головною метою лінгвокраїнознавства є вивчення іноземної

мови разом з вивченням культури країни, мова якої вивчається. Лінгвокраїнознавчий аспект навчання – це самостійний аспект навчання іноземної мови, який відбиває національно-культурний компонент мовного матеріалу. Кінцевою метою засвоєння лінгвокраїнознавчого аспекту є формування в студентів лінгвокраїнознавчої компетенції, тобто цілісної системи уявлень про основні національні традиції, звичаї та реалії країни, мова якої вивчається, що дозволяє студентам асоціювати з мовною одиницею ту ж саму інформацію, що й носії цієї мови, і досягати повноцінної комунікації.

Організація вивчення іноземної мови в тісному зв'язку з національною культурою, лінгвокраїнознавче "забарвлення" навчання в цілому й навчальних матеріалів будуть сприяти посиленню комунікативно-пізнавальної мотивації студентів, розширенню загальнокультурного кругозору, дозволять урізноманітнити прийоми й форми роботи, апелювати до інтелекту студентів, найефективніше реалізувати завдання підвищення їх пізнавальної активності. Засвоєння лінгвокраїнознавчого аспекту сприяє поглибленню знань студентів у галузі культури та економіки країни, мова якої вивчається, що знайде своє відображення в адекватності їхньої мовленнєвої й соціальної поведінки в іншомовному середовищі.

Література:

1. Глибоковських Г.В. Лінгвокраїнознавчий підхід, у навчанні слухачів-прикордонників іноземної мови. - К.: АСТ, 2001. - 259 с.
2. Мишко С.А. Лінгвокраїнознавчий аспект у вивченні іноземної мови як чинник розвиваючого навчання. - К.: Вища школа, 2002. - 153 с.
3. Наказ Міністерства аграрної політики України від 15.06.05 №264 «Про затвердження Положення про проведення практики студентів аграрних вищих навчальних закладів України за кордоном».